

2020

КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО

КУЛТУРНИ ИНДУСТРИИ И КУЛТУРЕН ТУРИЗЪМ

Национален
фонд
„Култура“

Програмата подкрепя проекти за популяризиране на културното наследство на България чрез културен туризъм и развиване на капацитета на културните организации чрез изграждане на мултисекторни сътрудничества, устойчиви практики и развиване на бизнес модели за успешни културни индустрии на местно ниво (включващи производство, разпространение, популяризиране, практикуване и предаване на занаяти).

СЪДЪРЖАНИЕ:

В настоящия документ е описан регламентът за кандидатстване, последващите процеси за одобрените кандидати и процедурата за отчитане, свързани с програма „Културно наследство“, модул "Културни индустрии и културен туризъм"

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПОДАВАНЕ НА КАНДИДАТУРИ, СРОКОВЕ И ПЕРИОДИ / 2

ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ НА ПРОГРАМАТА / 3

ОПРЕДЕЛЕНИЕ ЗА НЕМАТЕРИАЛНО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО / 4

ВРЕМЕВИ ОБХВАТ / 4

РАЗМЕР НА ФИНАНСИРАНЕ / 4

ДОПУСТИМОСТ /5

СПЕЦИФИЧНИ УСЛОВИЯ / 6

НЕДОПУСТИМОСТ / 6 и 7

НЕОБХОДИМИ ДОКУМЕНТИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ / 8

ТЕХНИЧЕСКИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОКУМЕНТИТЕ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ / 9

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА / 9

ОДОБРЕНИ ПРОЕКТИ / 10

ОТЧИТАНЕ / 10

Национален фонд "Култура"
обявява конкурс по програма "КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО"
модул "Културни индустрии и културен туризъм"

Кандидатстването се осъществява онлайн в посочените активни периоди за кандидатстване **или** чрез депозиране на проекта в офисите на НФК, и в двата случая **само след задължителна регистрация в системата за онлайн кандидатстване**. Депозирането на документи на място се осъществява лично или от упълномощен представител **само в един екземпляр на електронен носител (диск/флашка)**. **Не се приема хартиено копие на документите** и депозирането е допустимо единствено в приемното време на НФК – **вторник, сряда и четвъртък между 11:00 и 15:00 ч., в стая 711 и 713** в Министерство на културата – гр. София, бул. „Ал.Стамболийски“ № 17.

За кандидатстване свалете актуалните документи от електронната система.

СРОК ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ: 17.02.2020 (11:00 ч.) – 28.04.2020 (15:00 ч.)

Кандидатури, постъпили след обявения краен срок на конкурса, няма да бъдат приемани.

**Консултации се извършват само след предварително записан час и преди 14 април.*

Периоди и срокове:

ДАТА ЗА НАЧАЛО НА ПЕРИОДА	КРАЕН СРОК ЗА ПОДАВАНЕ НА ПРОЕКТИ	ВРЕМЕВИ ОБХВАТ (Срок за реализация на проектите)	КРАЕН СРОК ЗА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ	СРОК ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА СУМИТЕ	СРОК ЗА ОТЧИТАНЕ НА ПРОЕКТИТЕ
17 февруари	28 април	юни 2020 - юни 2021	26 май	юни	30.07.2021

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

Условията по настоящата програма и прилежащите ѝ модули са изготвени съгласно правовата рамка и определенията за културно наследство в [Закона за културното наследство на Република България](#) и [Конвенцията за опазване на нематериално културно наследство на ЮНЕСКО](#). Всички кандидати следва да се запознаят с основните понятия, описани в Закона и Конвенцията преди да подготвят своите проекти.

1. ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ НА ПРОГРАМАТА

△ Цели

- да спомогне за запазването на занаяти и стимулира индустрии, развиващи се на основата на културно наследство и ценности
- да стимулира културните организации да използват културния туризъм като предприемачески инструмент, който може да им осигури по-добра финансова устойчивост
- да изгради междусекторни партньорства и обмяна на опит и добри практики за развиване на капацитета на културните организации.
- да подпомогне населените места в развитието им като културни дестинации
- да стимулира интерес към малко познати културни ценности, обичаи или събития и подпомогне развитието на техния туристически потенциал
- да стимулира идентичността на [пейзажа](#)¹ като фактор за формиране на местни културни традиции
- да стимулира иновативни и етични практики в развитието на културния туризъм

△ Приоритетни категории проекти и дейности

Кандидатите могат да приложат една или повече от изброените дейности в изработката на своите проекти.

- **дизайнерски проекти** стъпващи на елемент/ тема за културни ценности и наследство
- проекти за **разработване и развитие на игри**, които използват елемент/ тема за културни ценности и наследство
- разработване на **културни маршрути и пътеводители**, стимулиращи интерес към **малко познати културни ценности** или туристически пакети, фокусирани върху опознаване на културното наследство чрез **преживяване**
- създаване на **споделени пространства** и / или процеси за **представянето на занаяти, обичаи, културни практики**, събития и др. между местното население и техни гости
- **социално отговорни** и **екологосъобразни** проекти, които създават условия за устойчиво развитие на културния туризъм
- проекти, които **активно включват местното население в процеса**² и / или продукта и осигуряват тяхното благосъстояние и идентифициране с културната общност, която съхранява колективната памет
- проекти, които **активно включват образователните институции** чрез детските, ученическите и студентските публики в процеса и/или продукта и осигуряват тяхната съпричастност чрез комуникиране на нови познания за стойността на културното наследство.
- стимулират се **междусекторни партньорства** между организации от сферата на културата и организации от туристическия бранш, местни организации и институции и / или представители на местната общност, доброволни граждански сдружения, частния сектор, медии и други оператори на местно или национално ниво

¹Европейската конвенция за ландшафта (2000 г.) е ратифицирана от България и защитава понятието „пейзаж/ландшафт“ като интегрално пространство – основен компонент на европейското културно и природно наследство. За повече информация: <https://rm.coe.int/16802f3f6d>

²при кандидатури за развитие на културни индустрии е задължително ангажирането на местна общност

Определение за културни индустрии

Създаване, производство и разпространение на културни продукти, базирани на елементи на нематериалното културно наследство на местно ниво. В това се включва и адаптирането към технологичния напредък и развитието на местността и привличане на интереса на значимите обществени медии. Важни елементи са иновативните производствени процеси на културните продукти, широкомащабни методи на разпространение и достигне до широки пазари, както и ясната връзка **индустрии - елемент - носител**.

Определение за културен туризъм

Основна цел е посещението на обекти, свързани с културата и културните особености на определена епоха или група хора (нация, етнос, племе и т.н.). Обектите на културния туризъм може да представляват различни форми на изкуство, представени в галерии на изкуствата или на открито, места и обекти с културно и историческо значение – сгради, местности, селища, предмети и др., исторически музеи, археологически музеи и разкопки, етнографски музеи и т.н. Към културния туризъм спада също посещението на различни културни изяви от типа на фестивали, театрални постановки, представяния на местни народни традиции, обичаи, обреди и др.

Културният туризъм е вид туризъм, използващ като ресурс „наследството – културните и природните ценности на средата, които съхраняват колективната памет на обществото“. (ICOMOS, 1999)

2. ВРЕМЕВИ ОБХВАТ

Проектните дейности, финансирани от НФК, следва да започнат не по-рано от датата на подписване на договора и да бъдат приключени и отчетени в посочените срокове по периоди. Всички разходи по проекти, направени извън тези срокове*, ще се считат за недопустими и няма да бъдат зачитани от Национален фонд „Култура“.

ВРЕМЕВИ ОБХВАТ НА СЪБИТИЯТА (Срок за реализация на проектите)	КРАЕН СРОК ЗА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ	СРОК ЗА СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОРИ	СРОК ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА СУМИТЕ	СРОК ЗА ОТЧИТАНЕ НА ПРОЕКТИТЕ
юни 2020 – юни 2021	26 май	9 юни	юни	30.07.2021

3. РАЗМЕР НА ФИНАНСИРАНЕ*

Финансират се разходи по проекти на стойност до 15 000 лв. включително.

При кандидатстване за финансиране до 10 000 лева НФК може да осигури 100% от бюджета на проекта.

При кандидатстване за финансиране над 10 000 лева НФК може да осигури до 80% от бюджета на проекта, в рамките на максимално допустимото финансиране по програмата. (оставащите % се декларират в документацията на кандидатурата)

МАКСИМАЛЕН РАЗМЕР НА ФИНАНСИРАНЕ НА ПРОЕКТ	БЮДЖЕТ НА ПРОГРАМАТА
15 000 лв.	180 000 лв.

** При необходимост от допълнително финансиране кандидатът следва да представи документи, свидетелстващи, че останалата необходима сума за осъществяването на проекта е подсигурена.*

4. ДОПУСТИМОСТ

△ Кандидати

- всички български културни организации (юридически лица), включително и организации с нестопанска цел

△ Дейности

* при кандидат за развитие на културни индустрии е задължително ангажиране на местна общност

- производство или възпроизвеждане, промотиране, разпространение или комерсиализиране на стоки, услуги и дейности, произтичащи от културното наследство на местно ниво
- популяризиране на традиционни занаяти (само при включен образователен процес/събитие)
- за културен туризъм, свързан с културно-историческото наследство (исторически и архитектурни паметници; музеи и галерии, фолклор и живи културни ценности)
- за фестивален туризъм (фестивали на различните видове изкуства; фолклорни празници; празници на традиционни национални производства)
- за културен туризъм на базата на религиозно наследство ³
- дейности за развитие и подобряване на брандинга на културни продукти
- проекти включващи дейности за изработване / разработване и развитие на игри, сувенири, мода, дизайн, бижута, керамика и пр.
- създаване на мобилни приложения за маршрути, фестивали и музеи, които стимулират интерес към културни елементи /ценности и подпомагат развитието на техния туристически потенциал
- издаване на пътеводители или създаване на такива във видео или аудио формат
- дейности по създаване на дигитално съдържание, които доказват принос към постигането на целите и приоритетите на модула
- други дейности, обвързани с целите на проекта и програмата, които не са отбелязани като недопустими в настоящите условия

△ Разходи*

- за хонорари на екипа, ангажиран административно с реализацията на проекта (ръководител, координатор, технически сътрудници и др.) - до 20 % от общата стойност на проекта
- за хонорари на участниците в проекта
- пътни разходи –до 15% от стойността на проекта
- за събиране на ресурсна информация и експертен анализ
- за създаване на уебсайт (без разходи за поддръжка, домейн и хостинг)
- за закупуване на консумативи за обслужване на проекта – до 5% от стойността на проекта
- за наем на помещения, техника и съоръжения, свързани с реализацията на проекта
- за дизайн, художествено оформление, изработка на информационни и илюстрационни печатни материали **на хартиен носител** - до 15 % от общата стойност на проекта
- реклама и промотиране на продуктите - до 20% от стойността на бюджета
- за информационни материали в дигитален формат
- за сценични костюми
- за превод на текст на чужд език
- други разходи, пряко свързани с реализацията на проекта, които не са в разрез с условията на програмата

* *Приемат се само реалистично изготвени бюджети с актуални пазарни цени в съответствие с изискванията на приложимото данъчно, осигурително и трудово законодателство. Разходите следва да са извършени срещу съответните разходно-оправдателни документи.*

³Не се подкрепят проекти, свързани с поклонничество и мисионерство.

4.1. СПЕЦИФИЧНИ УСЛОВИЯ

△ ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО

Всички проекти трябва да представят подробен план⁴ за подобряване на достъпа до културно наследство или знанието за него.

△ ДИГИТАЛИЗАЦИЯ

При проекти за популяризиране на културното наследство чрез дигитални технологии, допустими методи са интерактивни интернет страници, виртуална реалност, заснемане с 2D или 3D технологии, аудио-визуални технологии.

Не се допуска заснемането на цели документални филми като основна цел на проекта, които не доказват принос към постигането на целите на програмата. Както и разработването на електронни архиви, дигитални бази данни или метаданни, необходими за осъществяването на административните и определени с нормативен акт основни функции на организациите.

△ КУЛТУРНИ ЦЕННОСТИ

Културните ценности засегнати в проектите се разглеждат и третираат съгласно ЗКН (приложен към настоящите условия)

△ ИЗСЛЕДВАНИЯ

При проекти съдържащи изследвания, е необходимо да се изясни приложна цел и конкретен план как ще се комуникира процесът и резултатите сред широка аудитория.

5. НЕДОПУСТИМОСТ

△ Кандидати

- физически лица и неформални групи
- юридически лица, обявени в производство по несъстоятелност или ликвидация
- лица и организации с неизпълнени договорни задължения към Национален фонд „Култура“
- лица и организации с повече от един проект в конкурсна сесия на НФК
- кандидати с липсващи или неверни данни
- лица и организации, дарители на НФК
- лица и организации, които са санкционирани по реда на чл. 37 от Закона за закрила и развитие на културата
- служители на НФК и членове на експертната комисия по чл. 7 от Наредба № Н-5 от 27-ми юни 2007г. за условията и реда за провеждане на конкурси за предоставяне на средства от Национален фонд „Култура“

⁴ Разписва се като част от формуляра за кандидатстване.

△ Проекти и дейности

- проекти ограничени в цялостно създаване на филмов продукт/ реклама
- застрашаване на обект на културното наследство чрез масови прояви или дейности, несъобразени с необходимите условията за неговото съхранение и поддържане
- дейности по реставрации или реконструкции
- проекти за религиозен туризъм, свързани с мисионерство, поклонничество или лично духовно развитие
- дейности, противоречащи на Закона за културното наследство и на режимите за опазване на културните ценности
- проекти, които целят само икономическото използване, а не популяризиране съобразно обществения интерес за опазване на културното наследство
- дейности, свързани с политически партии и с участието на техни представители
- неодобрен за финансиране проекти на предишни конкурси, организирани от НФК или вече реализирани проекти
- проекти, включващи вече подкрепяни дейности по програма „Културно наследство“ на НФК
- проекти, които покриват дейности, съставляващи задължителна част от учебния процес (изработване на курсови или дипломни работи и др.) или свързани с дългосрочни обучения, образователни програми и стипендии
- проекти, свързани с възпоменателни публикации, изложби и пр. събития, свързани с конкретна личност
- проекти и дейности с неуредени права, съгласно Закона за авторското право и сродните му права
- проекти, подкрепени с финансови средства от Министерство на културата по реда на чл. 14, ал. 2, т. 1 от Закона за закрила и развитие на културата
- проекти и дейности, нарушаващи човешките права и създаващи предпоставки за развитие и разпространение на езика на омразата или дискриминация на етническа или религиозна основа, според националната принадлежност, политически убеждения, полов признак и др.

△ Разходи

- правоучастие
- паркинг, такси, градски транспорт, застраховки
- настаняване и дневни (хотели, хостели, къщи за гости и др.)
- закупуване на дълготрайни материални активи (с изключение на сценични костюми) и промотиране на търговски продукти
- консултации с ПР агенции и агенции за управление на проекти
- покриване на инфраструктурни разходи (строителни, ремонтни работи и др.)
- наградни фондове
- разходи за кетъринг
- текущи разходи на организация (напр. режимни разходи, заплати, създаване и поддържане на интернет сайт на организацията, храни и напитки, кетъринг услуги и др.)
- разходи за домейн и хостинг на уебсайт
- глоби, неустойки и разходи за съдебни процеси
- административни и банкови такси
- дейности, финансирани от други източници
- разходи по проекти, направени извън посочените срокове за реализация и отчет
- дейности, финансирани по други конкурсни програми на НФК или други източници

6. НЕОБХОДИМИ ДОКУМЕНТИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

№	Вид документ и пояснение
1	Формуляр за участие при депозиране във фонд "Култура" - записан във формат Microsoft Office Word 97-2003 / *pdf от който може да се копира текст
2	Приложение 1- Творческа биография на на ръководителя на проекта и основните участници
3	Приложение 2- Бланка за описание на културната ценност - подробно описание на най-важната информация за културните ценности включени в проекта
4	Приложение 3 -План за партньорство задължителен за кандидати в сферата на културния туризъм (културна и туристическа организация) - представлява подробно описание на партньора и обхвата на партньорство между кандидата и него
5	Декларация за партньорство - в свободен текст
6	Приложение 4 - Подробен общ бюджет - прилага се с подпис и печат, сканиран цветно и четимо
7*	Документи за съфинансиране - собствено или от други източници, ако общата стойност на проекта надвишава исканата сума.
8	Приложение 5- Подписана и подпечатана декларация , по чл. 6, ал. 4 от Наредбата за условията и реда за провеждане на конкурси за предоставяне на средства от НФК
9	Приложение 6 - Подписана и подпечатана декларация за авторство и разрешаване на ползването на авторски произведения по чл.18 от ЗАПСП
10 *	Пълномощно - само при депозиране във фонд "Култура" на документи от трето лице; не е необходима нотариална заверка
11	Приложение 7 - Контролен лист
12	За Юридически лица: - скрийншот от търговски регистър за справка на попълнения в документите Булстат
	! За лицата, неписани в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел - Удостоверение за актуално състояние (издадено от съда) И Съдебно решение за първоначална регистрация / Акт за създаване на културната организация (за държавен и общински културен институт)
	За Физически лица: - Представяне на документ за самоличност само при депозиране на документи на място в НФК

*** - документът се представя само, ако е приложен. Документите без символ „*“ в таблицата са задължителни.**

7. ТЕХНИЧЕСКИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОКУМЕНТИТЕ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

При трудни за разчитане документи комисията не се ангажира с тяхното разглеждане.

При подаване на документите чрез онлайн системата кандидатите се съгласяват да се спазват [общите условия](#).

- Документи извън формата на предоставените Приложения, изискуемите формати или непълен комплект документи, не се допускат до разглеждане от експертната комисия по оценка на проектите;
- Не подлежат на разглеждане проекти изпратени по пощата или e-mail ;
- **Сканираните оригинали на документи** трябва да са с минимална резолюция 600 DPI
- При депозиране на място в НФК , общият размер на документите не трябва да надхвърля 30 МВ.
- Подадените документи и техните носители не се връщат на кандидатите.

8. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА

Експертната комисия по оценка на проектите разглежда кандидатурите и изготвя списък с мотивирани предложения, които представя за одобрение на заседание на Управителния съвет на НФК. Въз основа на тези предложения, УС определя финалните решения по всеки от тях. Резултатите от конкурса се обявяват на интернет страниците на Министерство на културата и на Национален фонд „Култура“.

При оценяване на проектите по програма „Културно наследство“, модул „Културни индустрии и културен туризъм“, освен посочените в чл.8 на НАРЕДБА № Н-5 ОТ 27 ЮНИ 2007 Г., ще се имат предвид следните допълнителни критерии:

1. Технически съответствия и принос към целите описани в условията на програма „Културно наследство“

- *реалистичен бюджет, спазване на всички изисквания, съответствие на проекта с целите и приоритетите, изпълнение на специфичните условия в зависимост от вида на проекта*

2. Иновативен подход и устойчивост на проекта, изграждане на партньорства между различни културни оператори, бизнеса и институциите

- *план за партньорство с конкретни дейности, ясни параметри и потенциал за развитие на партниращите организации*
- *предприемачески модел с потенциал за устойчивост*
- *присъствие на конкретен план за пълноценно включване на местната общност, младежта или публиката*
- *яснота и конкретни дейности и цели в плана за популяризиране и прилагане на резултатите от проекта*

3. Оценка на включените културни ценности/занаяти и доколко те са редки/застрашени

9. ОДОБРЕНИ ПРОЕКТИ

- Резюметата на одобрените проекти ще бъдат публикувани на интернет страниците на НФК.
- До два дни след публикуване на резултатите **одобрените кандидати получават e-mail с инструкции за процедурния ред за получаване на целево финансово подпомагане от НФК.**
- Физическите лица / представителите на организациите, чиито проекти са одобрени за финансиране, сключват договор с НФК за правата и задълженията си по реализацията на проекта в срок **до две седмици** след публикуване на решението на УС на НФК.
- Одобрените кандидати, които не са сключили договори в този срок, губят право на получаване на финансово подпомагане.
- В случай на отказ от предоставеното целево финансово подпомагане е необходимо **писмено известие** за това до НФК, изпратено по e-mail или поща.
- При предоставяне на неверни данни или непредоставяне на данни в договор, бенефициентът губи правото си на финансово подпомагане.
- **Изменение на параметри** в договора се допуска само след одобрение на входяща молба от бенефициента и подписване на допълнително споразумение с НФК.
- Бенефициентът се задължава **във всички рекламни материали, съобщения и медийни изяви, да указва участието и подкрепата на фонда, придружени с неговото официално лого.**
- На произволен принцип ще бъдат избирани проекти, на чиято реализация ще бъде извършван одит от упълномощен служител на НФК

10. ОТЧИТАНЕ

За отчитане разходването на предоставените средства се изготвят и представят финансови отчети в съответствие с изискванията на счетоводното законодателство и съдържателен отчет относно изпълнението на проекта чрез онлайн системата за отчитане на фонд „Култура“ или чрез депозиране в офисите на НФК, а хартиената версия, съдържаща оригиналната разходна документация се депозира лично в офисите на фонд „Култура“ в посоченото приемно време. В случай че разходите за реализацията на проекта по разходно-оправдателни документи са по-малки от отпуснатото целево финансово подпомагане, бенефициентът е длъжен да върне разликата по банкова сметка на НФК в срок от 7 работни дни след представянето на финансовия отчет.

△ Финансов отчет*

- За доказване на реално извършени разходи, пряко свързани с изпълнението на проекта, се представят оригинали или заверени копия от разходните документи, платежните документи и договорите, подписани, подпечатани (за юридическите лица) и заверени с „Вярно с оригинала“, изготвени по съответния ред, съгласно действащия Закон за счетоводство, като при нужда се оказва съдействие за сверяване на копието с оригинала на счетоводния документ.
- Финансовият отчет следва да съдържа опис в табличен вид на извършените разходи по проекта и списък с приложените разходни и платежни документи.

* На отчитане подлежи само отпуснатата сума от Национален фонд „Култура“. Не се покриват разходи над декларираните във формулярите за кандидатстване по проекта. Не се допуска несъответствия в отчетените разходи и първоначално зададения бюджет, освен при предварително писмено уведомление за настъпилите промени от бенефициента и одобрение от страна на НФК.

Съдържателен отчет:

- Съдържателният отчет включва описание на постигнатите резултати, (задължително по модела на „Матрица за съдържателен отчет“ на Национален фонд „Култура“), пресдосие и копия / екземпляри от всички материални, рекламни и други продукти, произтичащи от осъществяването на проекта.

При кандидатстване задължително се запознайте с **НОРМАТИВНИТЕ ДОКУМЕНТИ** на Национален фонд „Култура“